

2043-0011/0

13.2.94

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DES FACADES ET TOITURES DES ANCIENS IMMEUBLES AUBERT-BLATON SIS RUE DU PAVILLON 4 A BRUXELLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 et 8;

Vu la proposition de la Commission Royale des Monuments et des Sites de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 juin 1994;

Sur la proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Après en avoir délibéré,

ARRETE :

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE GEVELS EN BEDAKINGEN VAN DE VOORMALIGE GEBOUWEN AUBERT-BLATONGELEGEN PAVILJOENSTRAAT 4 TE BRUSSEL.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikels 7 en 8;

Gelet op het voorstel van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 27 juni 1994;

Op de voordracht van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

13. 11. 95

Article unique :

Conformément aux dispositions des articles 7 et 8 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme monument, en raison de sa valeur historique et esthétique précisée dans la notice annexée au présent arrêté, des façades et toitures des anciens bâtiments Aubert-Blaton sis rue du Pavillon 4 à Bruxelles, connus au cadastre de Bruxelles, 13ème division, section E, parcelles n°s 92 P3, 92 V3.

Artikel 1 :

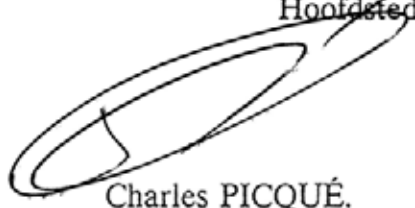
Overeenkomstig de bepalingen van artikelen 7 en 8 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed, verlenen wij de toelating voor de opening van de procedure tot inscribing op de bewaarlijst als monument, omwille van haar historische en esthetische waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van de gevels en bedakingen van de voormalige gebouwen Aubert-Blaton gelegen Paviljoenstraat 4 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 13de afdeling, sectie E, percelen nrs 92 P3, 92 V3.

Bruxelles, le 13/4/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Brussel, 13/4/95.

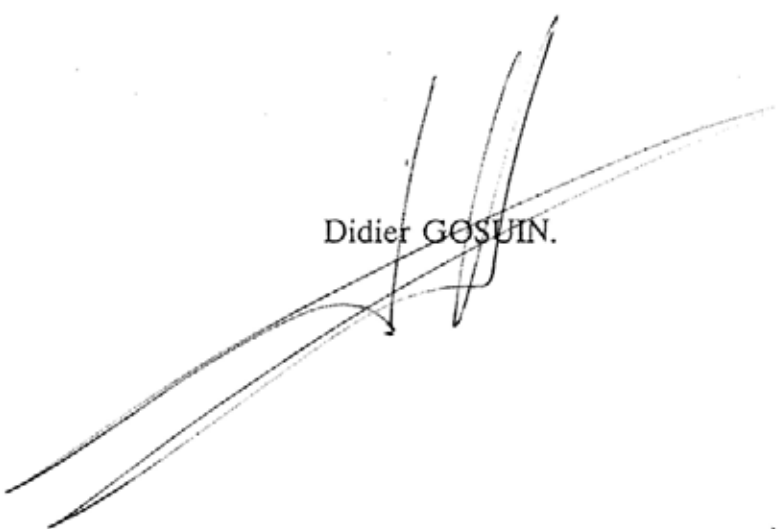
De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Charles PICQUÉ.

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Logement, de l'Environnement, de la conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau et des Monuments et des Sites.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DES FACADES ET TOITURES DES ANCIENS IMMEUBLES AUBERT-BLATON SIS RUE DU PAVILLON 4 A BRUXELLES.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2, 1° DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du

13/4/93

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du Logement, de l'Environnement, de la conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau et des Monuments et des Sites.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

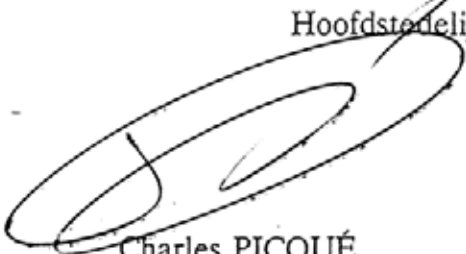
BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE GEVELS EN BEDAKINGEN VAN DE VOORMALIGE GEBOUWEN AUBERT-BLATON GELEGEN PAVILJOENSTRAAT 4 TE BRUSSEL.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS ARTIKEL 2, 1° VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Gezien om bij het besluit van 13/4/93 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

Charles PICQUÉ.

Didier GOSUIN.

Proposition de sauvegarde comme monument
des anciens immeubles Blaton-Aubert
(facades et toitures)

Commune : Bruxelles 1030

Adresse : Rue du pavillon, 4

Référence cadastrale : Bruxelles 13e Div., Sec. E, 92 p 3, 92 v 3

Description sommaire :

Implanté à l'extrémité sud de l'îlot courbe s'étendant entre la rue Stephenson et le chemin de fer de ceinture, le siège de l'ancienne société Blaton-Aubert se compose de quatre corps de bâtiments importants dont trois s'étirent en échelon refusé le long du côté est de la parcelle et un quatrième, isolé, qui commande une cour vers l'ouest à laquelle on accède par la rue du Pavillon.

Dans ces différentes constructions, la brique apparaît comme le seul matériau utilisé, exception faite pour une plinthe de soubassement en pierre bleue. L'auteur de projet a également tiré parti de la brique pour animer certaines façades de frises dentées sous les corniches - parfois à trois ou à quatre rangs -, de bandeaux marquant les différents niveaux, de seuils et encadrements des baies et aussi, pour les bâtiments parallèles à la rue Stephenson, de l'architrave du portail.

Encadrant l'entrée principale vers la cour, on trouve, à gauche, le bâtiment des anciennes remises occupant deux niveaux, dont la façade latérale présente quatre travées dont trois inscrites sous de larges arcades cintrées et, à droite, un immeuble de bureaux de quatre niveaux à cinq travées. Dans l'axe de l'entrée de la cour s'ouvre un bâtiment ayant abrité des ateliers de moulage sous une toiture en bâtière à croupes terminales anciennement couverte de tuiles mais qu'on a remplacé par du P.V.C.

Au rez-de-chaussée, dans le pignon qui fait face à l'entrée, s'ouvre un large portail en plein-cintre surmonté, à l'étage, par cinq baies étroites en plein-cintre. La façade latérale, altérée par la suppression de lucarnes cintrées qui couvraient chacune des cinq travées, est rythmée par des pilastres et ajourée à chaque niveau par des baies en plein-cintre à châssis métalliques. La construction à deux niveaux qui s'étire perpendiculairement aux ateliers, le long de la limite mitoyenne nord, est également couverte d'une toiture en bâtière enserrée entre deux pignons identiques ornés de frises dentelées, dont l'un s'élève à front de la rue Stephenson.

Dans l'angle formé par cette dernière bâtisse et les ateliers, une annexe plus basse abritait vraisemblablement la salle des machines, car s'y accolait naguère une haute cheminée en briques. Sur sa façade latérale peut encore se lire l'inscription publicitaire « Ste A^{me} Ciments & Bétons ». Complétant l'ensemble des anciens bâtiments, s'élève à l'angle des deux rues un petit immeuble de trois et quatre travées à deux niveaux sous un toit plat, daté de 1927.

Intérêt historique et esthétique présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Fondée en 1865, l'entreprise Blaton-Aubert occupa les bâtiments d'une ancienne brasserie artisanale qui furent convertis pour accueillir des ateliers de production et un bureau d'étude qui occupa jusqu'à 150 personnes. Les bâtiments, qui connurent plusieurs agrandissements successifs (notamment en 1927, à l'angle de la rue du Pavillon et de la rue Stephenson), présentent une grande homogénéité architecturale. L'ordonnance classique des bâtiments qui encadrent la cour d'entrée et, en particulier, du grand atelier, confère à l'ensemble un caractère monumental exceptionnel.

Cette entreprise de construction qui fut une des plus importantes de la région de Bruxelles, s'était spécialisée dans la fabrication d'éléments décoratifs en ciment armé (statues, vasques, balustrades). Elle a contribué à l'aménagement de nombreux jardins, parcs et espaces publics bruxellois et étrangers. Les activités commerciales importantes de l'entreprise et l'utilisation de matières pondéreuses (sable, ciment, gravier) ont justifié son implantation à proximité du chemin de fer de ceinture.

D'anciennes vues montrent que les industriels du lieu firent servir la cour et les façades côté chemin de fer comme vitrine d'exposition de tout une collection d'objets en ciments armés destinés à orner parcs et jardins. L'implantation de l'entreprise est donc représentative de l'exploitation d'un site en fonction d'une voie ferrée.

- - VOORSTEL TOT INSCIJFING OP DE BEWAARLIJST

Monument : Voormalige gebouwen Bleton-Aubert (gevels en daken).

Gemeente : Brussel 1030.

Adres : Paviljoenstraat, 4

Kadastrale gegevens : Brussel 13de divisie, Sec. E, 92p3, 92v3.

BEKNOPT BESCHRIJVING :

Ingeplant op de zuidelijke uithoek van een huizenblok die zich uitstrekt in boogvorm tussen de Stephensonstraat en de spoorweg rondom Brussel, bestaat de zetel van de voormalige maatschappij Bleton-Aubert uit vier belangrijke gebouwen waarvan er drie uitgestrekt zijn in teruggetrokken volgorde langs de oostelijke zijde van het perceel en een vierde, afgescheiden, die een binnenplaats overheerst met een toegang vanuit het Westen vanuit de Paviljoenstraat.

In al die verschillende constructies schijnt alleen de baksteen als bouwmateerieel gebruikt te zijn behalve voor een plint in de onderbouw waartvoor arduin gebruikt werd. De auteur van het project heeft bovendien voordeel getrokken uit het gebruik van de baksteen door sommige gevels op te smukken met overhoekse friezen onder de kroonlijst - soms op drie of vier rijen - met gladde lijsten die de verschillende bouwlagen aangeven met drempels en omlijstingen van de openingen en ook voor de gebouwen aan de Stephensonstraat, met het architraaf van het portaal.

De hoofdingang richting binnenkoer wordt omringd door, links het gebouw van de voormalige koetshuizen, twee bouwlagen hoog, waarvan de laterale gevel vier traveeën omvat waarvan drie met volboogarcades, en rechts, een kantoorgebouw vier bouwlagen hoog met vijf traveeën. In de asrichting van de ingang van de binnenplaats loopt men een gebouw binnen van de vroegere werkplaatsen waar de vormen gegoten werden, onder een zadeldak uitlopend in schilddaken voorheen bedekt met pannen maar die men sindsdien vervangen heeft door P.V.C.

Op het gelijksvloers, in de puntgevel recht tegenover de ingang, heeft men een breed portaal met rondboog, waarboven op de verdieping, vijf smalle rondboogopeningen. De laterale gevel, minder mooi, door het uitschakelen van de vroegere rondboogdakvensters met metalen omlijsting, wordt geritmeerd door zuilen en verlicht op elke bouwlaag door rondboogopeningen met metalen omlijsting. Het gebouw, twee bouwlagen hoog,

loodrecht ten opzichte van de werkplaatsen langsheen de aangebouwde noordgrens, heeft ook een zadeldak geklemd tussen twee puntgevels versierd met overhoekse friezen, waarvan er een rechtover de Stephensonstraat te zien is.

In de hoek gevormd door dit laatste bouwwerk en de werkplaatsen, diende een lagere aanbouw waarschijnlijk als machinekamer, want voorheen bestond er een anageleunde schouw in baksteen. Op de laterale gevel kan men nog het opschrift « Ste Ame Ciment & Betons ». Ter vervollediging van het geheel van de vroegere gebouwen, vindt men op de hoek van de twee straten een klein gebouw van drie tot vier traveeën, twee bouwlagen hoog, onder een plat dak. Het is gedateerd 1927. Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed :

Gesticht in 1865, heeft de onderneming Bleton-Aubert de gebouwen van een vroegere ambachtelijke brouwerij, ongebouwd tot opname van de produktiewerkhuizen en van een studiekantoor die tot 150 man gebruikten, bezet. De gebouwen, die meerdere opeenvolgende uitbreidingen ondergingen (onder andere in 1927, op de hoek van de Paviljoenstraat en van de Stephensonstraat), bieden een grote architectonische homogeniteit. De klassieke ordonnantie van de gebouwen die de ingangskoer omringen en in het bijzonder die grote atelier, geven aan het geheel een uitzonderlijk monumentaal karakter.

Deze bouwonderneming die een van de belangrijkste was in het Brusselse, had zich toegelegd op het vervaardigen van sierelementen in gewapend cement.

(Beeldhouwwerk, sierschalen, balustraders). Ze heeft bijgedragen tot de aanleg van talrijke Brusselse en buitenlandse tuinen, parken en openbare ruimten. De belangrijke commerciële bedrijvigheid van de onderneming en het gebruik van zware grondprodukten (zavel, cement, kiezel) hebben de inplanting in de nabijheid van de ringspoorweg gerechtvaardigd.

Oude zichtkaarten tonen hoe de locale industrielen de binnenplaats en de gevels aan de spoorwegkant gebruikten als uitstalramen voor een ganse collectie van voorwerpen in gewapend cement bestemd om parken en tuinen op te smukken. De inplanting van de onderneming is dus wel een voorbeeld van de uitbating van een ligging in functie van een spoorweg.